

ställskruven

Informationsblad för anställda vid BAHCO Verktygssektor

Nr 2 Maj 1968

Årgång 2

Γιὰ τοὺς Ἕλληνας.

Πολλοὶ ἀπὸ σᾶς πιθανόν νά μὴν ἔχετε ἀκόμη μάθη νά διαβάζετε σουηδικά. "Ἐνα μεγάλο μέρος τῆς ὕλης τοῦ "STÄLLSKRUVEN" σᾶς εἶναι δυσνόητο. Γιαυτό δέν πέρνετε τίς πληροφορίες καί τῆς ἀνάλογες γνώσεις περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως πού θά ἐπιθυμοῦσατε.

Πᾶρε μαζί σου τήν ἐφημερίδα "STÄLLSKRUVEN" καί πῆγαινε σέ κάποιον φίλο σου πού ξέρει νά διαβάζη σουηδικά, καί παρανάλεσέτον νά σοῦ ἐξηγήσῃ αὐτά πού 'σοῦ δέν καταλαβαίνεις. Κατ' αὐτόν τόν τρόπο ἐξασκεῖς τῆς γνώσεις σου στά σουηδικά, τὸ ἴδιο καί ὁ φίλος σου, καί παράλληλα γίνεσθε κάτοχοι τῶν πληροφοριῶν πού σᾶς ἐνδιαφέρουν -κατά τόν ἴδιο τρόπο ὅπως καί οἱ σουηδοὶ συνεργάτες σου.

Minnesgåvan

År 1946 instiftades den institution, som inom Bahco-koncernen i dagligt tal kallas MINNESGÅVAN. Den innebär en frivillig gåva av kr 1:- till de efterlevande efter en avliden Bahco-anställd eller pensionerad Bahco-anställd, från var och en av den avlidnes arbetskamrater. De sammanlagda gåvornas totalbelopp på antalet i koncernen anställda - i dagens läge (mars 1968) utgår ca kr 3.000:- - till de efterlevande. Gåvan bör betraktas som ett bidrag till hjälp med begravnings och andra kostnader, som uppstår vid dödsfall.

De anställda, som idag är anslutna till MINNESGÅVAN har genom sina organisationer gemensamt antagit reviderade stadgar för MINNESGÅVAN, som gäller fr.o.m. 1 mars 1968.

Sammandrag från Företagsnämnderna

ENKÖPING

- 11 st tidigare kollektivanställda har kunnat återanställas i februari/mars.
- av 55 tjänstemän i Vilsta erbjudes 32 anställning i Fanna. Likaså erbjudes 150 kollektivanställda arbete där. Hittills har dock endast ett 10-tal svarat.

Suomalaiset ystävät!

Useat Teistä eivät ehkä vielä hallitse ruotsinkielistä tarpeeksi hyvin. Tästä syystä moni asia "Ställskruven"-lehdessä jää ymmärtämättä. Te ette saa niitä tietoja ja näkemyksiä toimipaikastanne, niin mielellänne kuin sitä haluaisittekin.

Ota "Ställskruven"-lehti mukaasi jonkun toverisi luokse, joka hallitsee ruotsia, pyydä häntä kääntämään ne kohdat tekstistä, joita et itse ymmärrä. Sinä harjaannut ruotsinkielellä, hän harjaantuu ruotsinkielellä ja sinä saat täten haluamiasi neuvonantoja - kuten ruotsalaiset työtoverisikin.

- omflyttningen av maskiner i Fanna kommer att påbörjas före semestern. I första hand gäller det verktygsavdelningen och svarverkstaden.
- smide och kombinationstänger, 8" och 7" har påbörjats i Enköping. Utplärning av personal för s.k. eggfilningsoperationer och smärgling har även påbörjats och fler tempon blir successivt aktuella.
- överflyttning från Eskilstuna måste ske successivt p.g.a. tre skäl: tillgång på arbetskraft, anskaffning av bostäder och ordnande av el-kraftförsörjningen.
- förslagsverksamheten ökar. Av 40 gamla och nya förslag har 9 föreslagits till belöning, 21 bordlagts och 10 avförts.
- B. Elvhage, T. Eriksson, K. Guldbrand, H. Lövgren, L. Blomberg, A. Kirjonen, E. Öhrnberg x 2, R. Åhlén har fått sammanlagt 2.140:- kronor.
- det är första gången en tjänsteman, Kjell Guldbrand, blivit belönad för förslag.

ESKILSTUNA

- en samarbetsgrupp, Omställningskommittén, hade bildats den 19/3 för överflyttningen till Enköping. I gruppen ingår representanter för Länsarbetsnämnden, Arbetsmarknadsstyrelsen, AB BAHCO, Verkstadsklubben, SALF- och SIF-klubbarna samt Eskilstuna stad.

Fotografen är redan i lådan!

Förslagslådorna

Nu har också turen kommit till CK att få "Lämna förslag". Efter beslut i företagsnämnden i Enköping har 3 fina kopparlådor satts upp i tre av kontorshusets plan. "Varför skall man göra så här, när det går att göra det lättare så där". "Kan man inte flytta...". "Om vi gjorde så i stället...". - Har Du tänkt på någon enkel ändring ibland, fått en fin idé. Skriv ned det på förslagsformuläret, lägg det i lådan, kanske får Du en "peng" för besväret. Din idé kanske gjorde både Dig, arbetskamraterna och företaget en god tjänst; speciellt Dig.

- Länsarbetsnämnden är mycket intresserad av nylokalisering av någon industriell verksamhet i de friställda lokalerna och BAHCO skall försöka medverka till att någon industri tar över i sinom tid.
- för att stimulera den kollektivanställda personalen att stanna kvar under avvecklingsperioden har företaget erbjudit en s.k. "stanna-bonus".
- besked om vilka produkter som kan tänkas "stanna kvar" i Eskilstuna väntas under maj.

Ledaren

Dagens situation överskuggas av naturliga skäl av den stora omställning vi beslutat avseende Verktygsverkstäderna i Eskilstuna.

Det är uppenbart att ett besked av detta slag kom som en chock för våra arbetskamrater i Eskilstuna. Var dock övertygade om att vi allvarligt övervägt för- och nackdelar innan beslutet fattades. Eftersom detaljerad information om bakgrunden till beslutet givits i så många andra former skall jag här inte gå in härpå.

Situationen är annars att detaljplaneringsarbetet pågår. Under maj månad kommer en layout för den framtida maskinuppställningen i Enköping fram. Under semestern kommer vissa omplaceringar inom Enköpingsfabriken att ske. I höst kommer vi att i mindre omfattning påbörja vissa överflyttningar av tillverkningsoperationer, främst avseende tänger till Enköping, där redan nu ett 10-tal man är sysselsatta härmed.

Som vi nu ser saken vill vi dock eftersträva största möjliga produktion i Eskilstuna fram till åtminstone årsskiftet.

Varje anställd som kan beredas anställning i Enköping kommer att snarast bli personligen vidtalad. Övriga räknar vi med att

kunna ge besked i mycket god tid före en friställning, eller erbjudande om anställning hos eventuell underleverantör.

I Lindesberg pågår vissa förhandlingar som syftar till att helt kunna säkerställa en fortsatt drift av svarverkstaden där. Monteringen och stora delar av den övriga tillverkningen har redan överförts till Enköping.

Vi har även problem på andra håll. Vår nya ADB-maskin har haft oväntat stora svårigheter att ge den fullgoda service vi hade väntat oss. Hårt och enträget arbete tillsammans med tålmod och kompletterande arbete från andra avdelningar ser dock nu ut att ge resultat.

Till sist några ord om konjunkturläget och därmed våra egna framtidsutsikter.

Det ser ut som om en viss uppgång kan spåras på den svenska marknaden, vilken givetvis är den viktigaste för oss. Däremot visar den övriga nordiska marknaden en sämre bild. På exportmarknaderna är bilden blandad. Vissa för oss betydelsefulla marknader bl a Tyskland börjar visa tecken till konjunkturuppgång men andra, som England, har fortfarande stora svårigheter.

der sommaren. Redan nu är kursen nästan fullbokad, trots att det ännu inte är bestämt om det blir dags- eller kvällskurser. Det finns tydligen stort intresse! Enköpings Flygklubb kommer att bilda några arbetsgrupper t.ex. en flygfältskommitté för att ordna " eget " flygfält i Enköping. En kommitté bör även samordna flygeriverksamheten emellan SSFK och EFK. Den största frågan som måste lösas är emellertid hur motor- och segelflygverksamheten kan organiseras inom Enköpings Flygklubb. Nu har emellertid två f. d. flygingenjörer Ulf Bennet, (Tryckluft) Verktyg och Åke Nerell, Ventilation – sannerligen jämnt fördelat med luft – gjort en stor undersökning i Enköping. På Enköpings Flygklubbs årsmöte den 2 april meddelade de att Enköpings stad är positiv till både flygklubb och flygfält, likaså är stadens industrier. Kanske man kan hoppas att flygfältsfrågan som första gången diskuterades i mitten på 40-talet, äntligen snart kan lösas. Men i väntans tider får flygintresserade hålla till på Långtora flygfält, främst för segelflyget. Kanske ändå motorflygeriet får vara med på ett hörn – eller rättare sagt "strip". Start- och landningsbanan är 550 m lång och 30 meter bred med s. k. "taxibanor" för körning på marken. Något för kort för att bli godkänt motorflygfält, men alltid något.

Du som känner att vingarna skulle bära Dig – visa gärna Ditt intresse för "flygeriet" genom att kontakta Ulf eller Åke. Skall de ro i land motorflygsektionen i Enköpings Flygklubb behöver de hjälp både med praktiskt arbete och med stöd i ryggen.

Är Du litet intresserad av flygning, motor- eller segel-? Titta efter i nästa nummer av Ställskruven!

BAHCO IF – roddsektionen

"Skönt" att ro!

I vår träffas vi ute vid Klubbholmen för härliga roddturer i våra inriggade båtar. Klubben har i år tänkt satsa på motionsrodd på bred front.

Är Ni några på en avdelning som vill prova på en annorlunda avkoppling – åk ut till vårt båthus. Ni får riktig roddinstruktion av klubbens gamla "roddrävar".

Rodd är inte förbehållet männen; även kvinnor tycker det är roligt med roddsport. Försök! Upplysningar lämnas av Bo Axelsson, 225, Håkan Wandebäck, 242, Bengt Axelsson, Monteringen eller Nils "Ymer" Johansson, Verktygsavdelningen.

Flygeri!

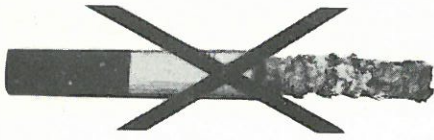
Det börjar röra sig i luften ovanför Enköping. I samarbete med Stockholms Segelflygklubb börjar segelflygutbildning på flygfältet i Långtora för intresserade Enköpingsbor un-

Pojkcykel

för 6-åring bytes mot begagnad moped.

Lars Molander, tel. (Fanna) 247

Försäkringsbolaget har medgivit tobaksrökning i arbetet under vissa villkor om försäkringen skall gälla.

Man får röka

i affärs- och ritkontor, verkstadskontor, matsalar, konferensrum, toaletter, verkstäderna på vars och ens arbetsplats med några undantag, se nedan, matsalens altan

Man får inte röka

på gårdarna inom det inhägnade området

på byggnaders tak

under förflyttning inom det inhägnade området

i tvätt- och omklädningsrum

i centrallagret med visst undantag

i virkesskjulen på gården

i snickeriet

och i övrigt där skyltar Rökning förbjuden finns.

Medgivandet att rökning får ske gäller endast om rökningen sker under betryggande förhållanden. Därför får rökning ske endast på vars och ens arbetsplats eller inom särskilt väl markerat område som då också skall ha askkoppar uppsatta.

Varje rökare skall ha en askkopp vid sin arbetsplats. För verkstäderna gäller att askkoppar finns att hämta på förrådet.

Vidare gäller att rökning ej får försiggå sista halvtimmen före arbetstidens slut för lunchrast och slut för dagen.

Rökningsförbudet under förflyttning inom kontor och verkstäder fordrar en liten kommentar, nämligen betr. besökande.

För besökande vid företaget och dess ciceroner samt för tillfälligt arbetande från främmande firma gäller samma bestämmelser som ovan. Det innebär att den som är ciceron meddelar sitt sällskap att rökning inte är tillåten under rundvandringen.

I enskilda fall speciellt inom ett kontorsrum må rökning förbjudas eller undanbedes om någon inom kontoret så önskar. Icke rökare kan många gånger lida mera obehag av tobaksrökning än vad en rökare åsamkas genom att icke få röka på sin arbetsplats.

Till slut skulle undertecknad vilja poängtera

att det är försäkringsbolaget som ställt villkoren enl ovan

att det är arbetsgivarens sak se till att de följs och

att det särskilt är två områden som frekventeras av mycket folk där förbudet skall upprätthållas speciellt strängt nämligen i tvätt- och omklädningsrummen och centrallagret (rökruta finns dock i centrallagret).

Ragnar Nordström

Vakuutusyhtiö on hyväksynyt tupakanpolton työpaikalla erinäisin ehdoin, että vakuutus pysyisi voimassa.

Tupakanpoltto on sallittu

- liike- ja piirustuskonttoreissa, verstaas-konttoreissa, ruokasaleissa, kokoushuoneissa, käymälöissä, verstaissa jokaisen omalla työpaikalla, muutamain poikkeuksin (kts. alempana), ruokasalin kattoparvekkeella

Tupakanpoltto on kielletty

- piholla aidoitettun alueen sisäpuolella
- rakennusten katoilla
- muuttojen aikana aidoitettun alueen sisäpuolella
- pesu- ja pukeutumishuoneissa
- keskusvarastossa erinäisin poikkeuksin
- pihan puuvajoissa
- nikkariverstaassa
- ja yleensä paikoilla, missä kieltotaulut "Rökning förbjuden" och pystytetty

Myönnytys tupakanpolton sallimiseen on voimassa ainoastaan, jos tupakointi tapahtuu turvallisissa olosuhteissa. Siitä syystä tupakanpolto on sallittu jokaisen omalla työpaikalla tai alueella, mikä on erikoisen tarkasti merkitty, ja missä myös tuhkakuppien täytyy olla esillä. Jokaisella tupakoitsijalla täytyy olla tuhkakuppi työpaikallaan. Varastosta on tuhkakuppeja saatavissa verstaita varten

Edelleen on määrätty, että tupakanpolto on kielletty viimeisen puolen tunnin aikana ennen lounastaukoa ja työajan päättymistä

Tupakointikielto konttorin ja verstaan alueilla tapahtuvien muuttojen aikana vaatii pienen lisähuomautuksen, nim. vierailijoiden suhteen:

Samat edellämäinitut määräykset koskevat myös yhtiön vierailijoita ja heidän oppaitaan tai muista yhtiöistä tulleita tilapäisiä työskentelijöitä. Se edellyttää, että opas tiedottaa seurueelleen, että tupakanpolto ei ole sallittu kierto-käynnin aikana

Erillisissä tapauksissa varsinkin konttorihuoneissa on toivottavaa, että tupakanpolttoa rajoitetaan tai että sitä ei lainkaan sallittaisi jos joku sitä konttorissa toivoo. Ne, jotka eivät polta, kärsivät useasti enemmän tupakansavusta kuin tupakoitsija, jonka täytyy kieltäytyä polttamasta työpaikallaan. Lopuksi allekirjoittanut haluaisi painostaa:

- että yllämainitut ehdot ovat vakuutusyhtiön määräämät
- että työnantajan asia on valvoa, että niitä seurataan, ja
- että niillä molemmilla alueilla, nim. pesu- ja pukeutumishuoneissa, missä on paljon väkeä koolla sekä myös keskusvarastossa (jossa kuitenkin on merkitty tupakointialue), kieltoja seurataan erityisen tarkasti

Ragnar Nordström

Ἡ ἀσφαλίστικὴ ἐταιρεία ἔχει ἀναγνωρῶσει τὸ κάπνισμα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐργασίας κατὰ τὸ ὅμως ἀπὸ ὀρισμένους ὅρους γιὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ἀσφάλισιως.

Τὸ κάπνισμα ἐπιτρέπεται στοὺς κάτωθι χώρους: Ἐξειδικιστήρια, καταστήματα, γραφεῖα ἐργαστηρίων, ἐστιατόρια, αἰθούσα συνεδριάσεων, τουαλέττες, ἐργαστήρια στὸν ἀτομικὸ τόπο ἐργασίας μὲ μερικὲς ἐξαιρέσεις, βλέπε κάτωθι, μαλακὸν ἐστιατορίον.

Τὸ κάπνισμα ἀπαγορεύεται στοὺς κάτωθι χώρους: Ἐντὸς αὐτῆς τοῦ ἐργοστασίου ἐντὸς τῶν συρματοπλεγμάτων, ἐντὸς τῆς ταράτσας τῶν οἰκοδομῶν, κατὰ τὴν διάρκεια μεταφορᾶς ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν συρματοπλεγμάτων στὰ πλυντήρια καὶ ὀματῖα ἀλλαγῆς ἐνδυμάτων στὶς κεντρικὰς ἀποθήκας, μὲ μερικὲς ἐξαιρέσεις στὶς ἀποθήκας ὑλικῶν τῆς αὐτῆς ἐνδουλουργεῖο καὶ σὲ κάθε τόπο πού ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή "Ἀπαγορεύεται τὸ κάπνισμα".

Τὸ κάπνισμα ἐπιτρέπεται μόνο ὅταν τοῦτο λαμβάνει χώρα κάτω ἀπὸ ἀσφαλίσμενος προουποθέσεις. Γιὰ τοῦτο τὸ κάπνισμα ἐπιτρέπεται μόνο στὸν ἀτομικὸ τόπο ἐργασίας καθ' ἑνός, ἢ πάλι ἐντὸς εἰδικῶν σημεειωμένων χώρου μὲ τοποθετημένους σταχτοθήκες.

Κάθε κάπνιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἔχη ἀπὸ μίαν σταχτοθήκη στὸ τόπο τῆς ἐργασίας του. Σταχτοθήκες ὑπάρχουν στὶς ἀποθήκας καὶ ὀνομασθὲ νὰ προμηθευθῆτε.

Ἐν συνεχείᾳ ἀπαγορεύεται τὸ κάπνισμα κατὰ τὴν ὥρα ἐργασίας μισὴ ὥρα πρὸ τοῦ μεσημεριανοῦ διαλείμματος καὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἡμερησίου ἐργασίας.

Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ κάπνισματος κατὰ τὴν περιφορὰν ἐντὸς τῶν γραφείων καὶ ἐργαστηρίων μᾶς ὑποχρεώνει σὲ μερικὲς παρατηρήσεις ὅσο ἀναφορὰ τοὺς ἐπισκέπτες τῆς ἐπιχειρήσεως.

Γιὰ τοὺς ἐπισκέπτες τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ συνοδηγοῦ των, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς προσωρινῶς ἐργαζομένους, ἀνήκοντες ἐπιχειρήσοι, ἰσχύουν οἱ ἴδιες ἀνωτέρω διατάξεις. Διηλοῦν ὁ συνοδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς ἐπισκέπτες ὅτι τὸ κάπνισμα ἀπαγορεύεται κατὰ τὴν διάρκεια τῆς περιφορᾶς.

Σὲ μερικὲς περιπτώσεις εἰδικὰ σὲ γραφεῖα ὁ κάπνιστὴς ἄς ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι ὅταν κάποιος δὲν εἶναι κάπνιστὴς καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ τὸν κάπνισμὸν, ὅς τοῦ ὀρεξῆ κατανοῆσι, ἐπειδὴ ὁ μὴ κάπνιστὴς ὑποφέρει πολλὰς φορές περισσότερο ἀπ' ἐκεῖνον.

Τελειώνοντας ὁ ὑπογεγραμμένος θεῖ ἤθελε νὰ τονίσῃ ὅτι

Ἡ ἀσφαλίστικὴ ἐταιρεία εἶναι αὐτὴ πού μᾶς ὑποχρεώνει στὶς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ὅτι εἶναι θέμα πλεόν τοῦ ἐργοδοτοῦ νὰ ἐπιβλέψῃ κατὰ πόσον αἱ διατάξεις τηροῦνται, ἐπίσης ὅτι εἰδικὰ ὄσο εἶναι οἱ χώροι πού παραβλέπονται ἀπὸ πολλοὺς ἐκεῖ πού ἡ ἀπαγόρευσις πρέπει ἀπαρετήτως νὰ τηρηθῆ αὐστηρῶς, ὅλας τὰς πλυντήρια καὶ ὀματῖα ἀλλαγῆς ἐνδυμάτων καὶ παρὰ ἄλλα στὶς κεντρικὰς ἀποθήκας (κάπνιστήριον ὑπάρχει στὶς κεντρικὰς ἀποθήκας).

RAGNAR NORDSTRÖM

På bilden ser Ni R. Lundin, H. Norell, G. Karlsson, B. Stålbörn, B. Nyman, S. Stålbörn, T. Lindman, K. Dahlberg, O. Forsén och H. Johansson.

Fannaverkens Brand- och Skyddskår pumpar så det ryker

Brand- och skyddskåren hjälper inte bara mot brand, utan också t. ex. mot olja och vatten, speciellt vårfloder. Fannaverken överfylls underifrån i slutet av mars dels av stadens avloppsvatten, dels av olja och slutligen vårfloder. Telefonerna slutade fungera, källare vattenfylldes, hissarna i kontorshuset badade nästan och luften fylldes av de märkligaste dofter. Inte hjälpte kåren mot dofterna men annars gjorde pojkarna ett fantastiskt fint jobb att "rädda" oss, som disponent Strand säger. Det började på söndag. Fritid, söndagskläder, larm gick och då är det bara att hoppa i utrustningen direkt. Som kårchefen

Stålbörn säger: Inga är omöjliga när det gäller, vi jobbar en för alla, alla för en (t.o.m. när brandchefen kommer i lågskor).

Ut igen på måndag. Då kom oljan; en tank läckte och det vet vi ju vad det kan innebära. Traktens vattenbrunnar kunde bli oljeskadade om inte något gjordes genast. Det gjordes genast – och snabbt. Slutligen den vackra våren och vårfloden. Kåren ut igen, pumparna gick och så gjorde vattnet.

Vi är i goda händer – om det händer. Det är bra att Ni finns, Stålbörn och Ditt gäng.

Sönderrostat hjärta?

Du som sitter eller står mycket – utan att motionera – vet Du att Ditt blod flyter omkring i kroppen som vattnet i en igenslamnad bäck? Hjärtat orkar ingenting, pumpar dåligt. Hela kroppen "jobbar på tomning", blodet syresätts inte – Du flåsar som en gammal T-ford när Du anstränger Dig.

Nu finns det bot på Fanna! Idrottsföreningens orienteringssektion har lagt två spår på 2,5 och 5 km för att motionera i. Vill Du promenera

2,5 km går det bra, se'n fortsätter Du efter någon tid att "lunka" i det spåret. Rätt vad det är springer Du 5-km-spåret. Går, "lunkar" eller springer Du 2,5 eller 5 km en eller två gånger i veckan, skall Du se att Du rätt vad det är tycker att det är skönt. Inte i början! Då ta'r det i – men i höst.

– Ta' det lugnt i början, tävla inte, inte ens med Dig själv. – Tvivlar Du på Din hälsa nu, så tala med Din doktor först, motionera Dig inte för-därvad. – Spring i vanliga gymnastikskor, var varmt men luftigt klädd.

En BAHCO-pensionär har skrivit denna dikt, som kanske kan påminna en och annan äldre läsare om tider som flytt. Dikten var ursprungligen införd i E-P, som gett oss tillstånd att publicera den i Ställskruven.

DEN GAMLA SMEDJAN

Dagarna går, ett år tar snart slut. Jag tar rock och hatt, sen vandrar jag ut. Står där och lyssnar – i fjärran jag hör ett dunder o smällar som tystnaden stör.

Jag går emot ljudet, mot en bitande vind snart står jag framför den stängda grind. En nyckel i fickan – Nej, fickan är tom. Men där inifrån kommer ljudet bom, bom – bom, bom.

Jag stannar till, mina tankar att samla, tänker på smedjan, ja just den här gamla. Du slukat har mängder av olja och kol och tusen åter tusentals ton utav stål.

Jag ser ämnena falla till nycklar o tänger från dessa miljoner glödande stänger. "Ser" Dina smeder, fram ur skuggorna tåga. De är belysta av ugnarnas flammande låga.

En Smed-Viktor, Rusch-Ville och Räckare-Pelle. De tonat bort, men andra kommer i deras ställe. Jag ser August o Torshälla, jag ser Släggår-Sven Ja, många utav Er, nog minnas dem än. Men tiden har gått, deras plats står tom men ännu hör jag ljudet bom, bom – bom, bom.

E. Otto

– Motionstiderna passar med tiderna för bastun, tisdag och fredag kl. 16.48–19.00.

Vill Du veta mer, prata med Rolf Jansson, Verktygssektionen, tfn. lokal 240, eller Sten Löfgren, Beredningssektionen, tfn. lokal 120 och riks 144. De hjälper Dig tillrätta. P.S. Har någon tänkt på att t.o.m. kvinnor kan röra sig i sin takt på en motionsbana. Vad säger Ni flickor? (Bastun passar på torsdagar kl. 16.48–19.00)

Ställskruven

Informationsblad för anställda vid BAHCO VERKTYG

Nr 3 november 1968

Ärgång 2

Sveriges Verkstadsförening har nyligen genomfört en lönsamhetsundersökning hos sina medlemsföretag. Härvid framkom att en rätt stor del av företagen måste betraktas som förlustföretag. På senaste företagsnämndsammanträdet ställdes frågan om Bahco Verktøy vore att hänföra till denna grupp av förlustföretag. Svaret på frågan blev - nej, men vi måste samtidigt konstatera att lönsamheten är klart otillfredsställande.

Företagsledningen och dess styrelse har dock sedan en lång tid tillbaka haft den mycket bestämda målsättningen att åstadkomma en tillfredsställande lönsamhet. Ett flertal olika åtgärder har också vidtagits i denna riktning. Här skall nämnas sådana åtgärder som prishöjningar på export, återhållsamhet avseende kostnader av olika slag, sortimentsbegränsningar samt på senare tid koncentration av tillverkningen från Eskilstuna till Enköping.

Inför 1968 var utgångsläget relativt gott för åstadkommande av ett bättre år än tidigare. Redan i starten började dock svårigheterna med de nya ADB-rutiner som då togs i bruk. Under hela januari och större delen av februari uppstod så många problem att utleveranser av varor nästan helt lamslogs. Härigenom torde ett bortfall av åtskilliga miljoner fakturering ha uppstått, vilket har fått effekt både på lönsamheten för i år och på beläggningen i våra verkstäder. Tyvärr visade det sig dessutom att den försäljningsstatistik som framkom ur ADB under första halvåret var helt felaktig. Först under semestern lyckades vi få fram sanningen som visade på c:a 5 milj. lägre orderingång än vad siffrorna tidigare givit vid handen. På basis av detta förhållande fick vi lov att göra förändringar avseende produktionen. Samtidigt kunde vi konstatera att den s.k. naturliga avgången i Eskilstuna hade varit mindre än vi räknat med. Genom dessa båda omständigheter uppstod svårigheter att ge fullvärdig sysselsättning åt alla kollektivanställda under månaderna september - oktober. I huvudsak är nu detta tillrättalagt. Sålunda kommer vi att i Enköping successivt nyrekrytera ytterligare c:a 100 kollektivanställda under kommande 6 månaders period, samtidigt som motsvarande friställning måste ske i Eskilstuna.

Flyttningen från Eskilstuna beslutades under våren och det skall här endast konstateras att detta beslut var ett alldeles riktigt sådant. Det kommer klart att bidra till en ökad lönsamhet för vårt företag. Själva flyttningen fortgår nu planenligt. Vissa delar av tillverkningen har redan flyttats över. Huvuddelen kommer under månaderna december - januari och det hela beräknas vara avslutat den 1 april 1969.

I avsikt att renodla Bahco Verktøys verksamhet till att gälla handverktyg samt tryckluft- och hydraulikverktyg, har koncernledningen beslutat att överföra bilvärmaren till Bahco Ventilation. Härvid har den bedömningen gjorts att bilvärmaren mer och mer kan förväntas bli utvecklad i en riktning som är jämförbar med ett litet klimataggregat. Ligger man därtill att bilvärmaren redan i 2 års tid tillverkats inom Bahco Ventilation så framstår motiven klarare. Rent känslomässigt har vi inom Bahco Verktøy noterat detta beslut med visst vemod, då i sanning mycken möda lagts ned på denna

produkt och vi har ännu icke fått tillfälle att skörda alla frukterna. Vi önskar dock ett verkligt lycka till i fortsättningen för våra medarbetare inom bilvärmarsektorn i deras fortsatta verksamhet inom ramen för Bahco Ventilation.

Med erfarenheter från hittills tillämpade ADB - rutiner, har en total omprövning av dessa gjorts. Resultatet härav har blivit att vi fattat beslut om att gå in för en förenklad maskinutrustning för våra orderrutiner, vilket kommer att medföra en väsentlig kostnadsreducering jämfört med tidigare uppläggning. Denna uppläggning kommer att klart verka i lönsamhetsfrämjande riktning.

Vårt företag har i likhet med större delen av övrig svensk industri under senare år ägnat stor uppmärksamhet åt rationaliseringsåtgärder inom den administrativa sektorn för att härmed bromsa de ständigt ökande lönekostnaderna. Inom olika avdelningar har sålunda under året ett antal s.k. AR - insatser gjorts (AR = administrativ rationalisering). På basis av dessa, i kombination med beslutet om flyttning av verksamheten från Eskilstuna till Enköping samt med den bestämda målsättningen att företaget Bahco Verktøy skall bli ett lönsamt företag, kan rätt kraftiga reduceringar av tjänstemanna- och arbetsledarkadren göras och dessa kommer att realiseras under vintern och våren 1969. Vissa delbeslut har redan vidtagits, främst avseende personalen i Eskilstuna. Det är dock uppenbart att ett flertal åtgärder även måste vidtagas i Enköping.

I den situation vårt företag befinner sig - väsentliga omorganisationer på gång jämte utredningar i rationaliseringsbefrämjande riktning är det ofrånkomligt att den enskilde medarbetaren blir orolig för sin fortsatta verksamhet inom företaget. Tyvärr tar det en viss tid innan man har hela komplexet klart för sig. Dessutom måste information till och diskussioner med berörda personalorganisationer äga rum. En bedömning av förmodad naturlig avgång måste göras. Vår planering går dock ut på att omedelbart efter det detta nummer av Ställskruven läses, huvuddelen av samtliga tjänstemän och arbetsledare skall kunna få individuella besked om sin fortsatta verksamhet. Vissa kommer att få problem med en omställning och vissa även ren friställning. Företagets inställning är dock att dylika förändringar skall ske i mjukast tänkbara form, bl.a. med hänsyn till att vår verksamhet bedrivs på en mindre ort där möjligheterna till alternativ anställning måste bedömas som mindre än vad fallet är i större städer. Företaget skall dock söka hjälpa till på olika sätt så långt det är möjligt. Gemensamt måste vi ha förståelse för att denna operation är nödvändig för att icke äventyra hela Bahco Verktøys fortsatta existens i en nog så hård konkurrens på världsmarknaden. Företagsledningen är övertygad om att när vi väl gått igenom de närmaste 6 månadernas omställningsproblem så står vi väsentligt bättre rustade för de tider som kommer.

Hugo Lindblad

Sammandrag från företagsnämnderna

Enköping

- Produktionen i stort sett i takt med budget. Skruvmejslar släpar något. Skiftgång planeras.
- Produktionen av tryckluftverktyg har släpat - nu i det närmaste i kapp.
- Det har varit ont om arbete på verkstan. Alla har inte haft produktivt arbete hela dagarna. Man räknar med bristsituation på arbetskraft i och med oktober månads utgång, varför problemet torde vara över då.
- Förslagsverksamheten har fått in 12 nya förslag, 6 förslag har belönats. S. Krebes fick t.ex. 750:- för förslag till smörjanordning för höjdarmar i hejare.
- Viss omorganisation pågår. Man räknar med nyanställningar på arbetarsidan i samband med flyttningen av Eskilstunaproduktionen till Enköping. Eventuella förändringar på arbetsledarsidan kan troligen klaras genom naturlig avgång. Om detta ej är tillräckligt beräknas rimliga anställningsalternativ kunna ges. På tjänstemannasidan kommer i första hand vissa omplaceringar att ske. I andra hand omställning. I sista hand friställning. Detaljerad information om antal och tider icke möjligt på detta stadium.

Eskilstuna

- Produktion av hushållssaxar har varit för låg under året. Orderingen god. Brister förekommer. Eftersläpningen beräknas eliminerad vid årsskiftet.
- Kvalitetsproblemen med bajonetterna är tillrättade. Personalen får eloge för detta. Produktionen löper normalt.

Aktiv förslagsverksamhet

Förslagsverksamheten hos Bahco Verktyg sker inom ramen för de avtal som finns för företagsnämnder. Det är ett avtal som tecknats mellan LO, TCO och SAF.

Det är i huvudsak inom tre områden förslagen kommer in - rationalisering, arbetarskydd och bioteknologi. Förslagsverksamhet går till på så sätt att vem som helst kan ge ett förslag. Detta förslag behandlas sedan av en förslagskommitté. Den är sammansatt av representanter från företaget, 2 st, Verkstadsklubben, 3 st, Arbetsledarklubben, 1 st, och Tjänstemannaklubben, 1 st.

Förslagskommittén träffas en gång i månaden. Alla förslag remitteras därefter antingen till Produktionsberedningen eller till aktuell avdelningschef, för att förslaget bärkraft skall utredas.

Kommittén tar upp frågan till förnyad behandling och rekommenderar att förslaget skall verkställas eller att förslaget skall avföras. Man rekommenderar sedan belöning i lämplig storlek. Belöningens storlek beräknas så att den skall vara lika med halva första årsvinsten för företaget, efter avdrag för initialkostnader för projektets igångsättande. Så långt förslag till rationaliseringar. När det gäller skyddsfrågor och biotekniska frågor har kommittén utarbetat en skala.

Utvecklingen av förslagsverksamheten inom Bahco Verktyg visar en intressant tendens.

- Flyttningen från Eskilstuna sker planenligt.
- De stora problemen på ADB-sidan står inför sin lösning. Ny rutin introduceras.
- Intresse för utbildning i företagsnämndsfrågor finns. Studiecirkel kommer troligen att startas.
- Kostnaden för överflyttning av Eskilstunaverksamheten ligger mellan 2-3 milj. kr.
- Kärvt läge på Öststaterna. Jugoslavien har importstopp på stor del av våra produkter. Tjeckoslovakien har en ändrad inköspolitik. Bägge är marknader som representerar 1 milj. kr. vardera. Orderingen blir påverkad negativt.
- Vår försäljning av Primus gasapparater upphör i och med utgången av 1968.
- Memo-programmet, hyvlar och vattenpass, har mottagits positivt på den svenska marknaden.
- Allmänt gäller att orderingen bromsats upp kraftigt, men en rejäl lönsamhetsförbättring ägt rum - främst på exportsidan.

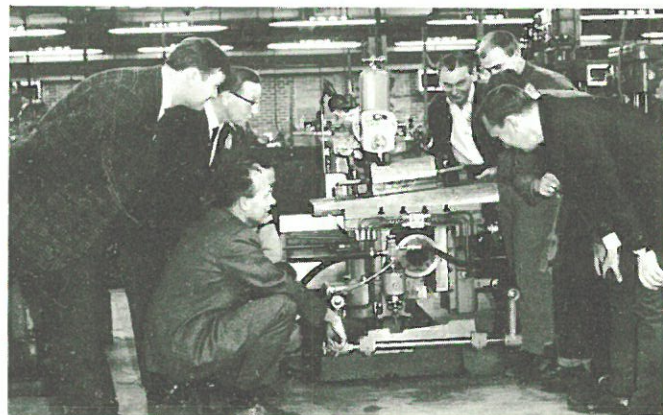
- Trots olika störningar i samband med överflyttningen hålls produktions- och leveranstakt väl uppe. Gynnsammare än beräknat. I första hand tack vare personalens insatser.
- Stämjärnsproduktionen fortlöper normalt och inleveranserna ligger 4 veckor före budget.
- Saxtillverkningen kommer troligen att överföras till något Eskilstunaföretag. Avtal emellertid ännu ej träffat.

Inkomna förslag och belönade förslag under de senaste åren ser ut på följande sätt:

År	Inkomna	Belönade
1964	30	10
1965	34	13
1966	28	13
1967	54	20
1968	78	16

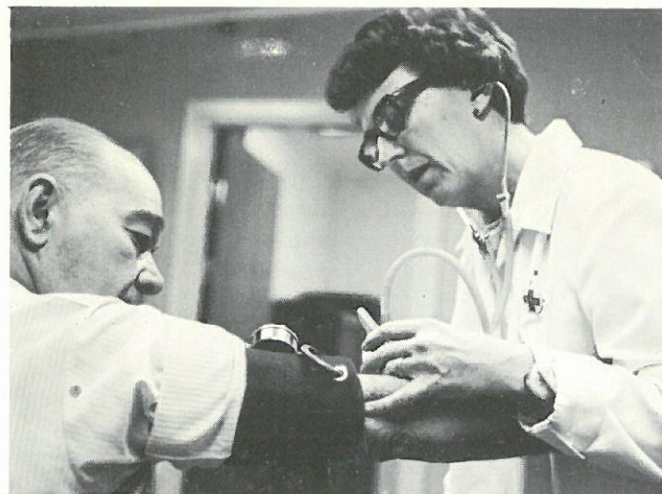
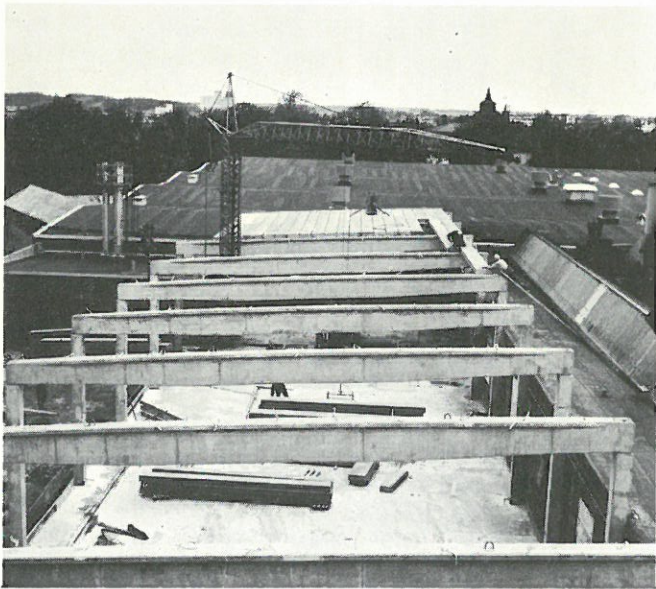
(första halvåret)

Förslagskommitténs ordförande, överingenjör Jörgen Svensson, är mycket glad över utvecklingen och hoppas att den kommer att ta allt större omfattning. Han anser att det finns goda möjligheter till detta. Utvecklingen talar sitt tydliga språk.

Större hårdverkstad

I samband med överflyttningen av produktionen från Eskilstuna måste hårdverkstan utvidgas. Den nya tillbyggnaden är nu under tak och blir klar att tas i bruk den 1 november. Överflyttningen av hårdutrustningen bl. a. den stora moderna Aichelinugnen, skall vara avslutad i januari. Allt enligt planerna.

Fri hälsokontroll

Sedan några månader pågår allmän hälsokontroll. Gäller anställda som fyllt 40 år. Syster Vivi kallar en och en och utför en rad prov. Sänka, blodprov, urinprov, blodtryck. Vid onormala värden kopplas Dr. Ekerling, vår verksläkare, in. Han avgör vad som ytterligare bör göras och ger i förekommande fall remiss till lasarettet för ytterligare undersökning och eventuell behandling. Syster Vivis provtagningar är kostnadsfria. Läkarkonsultation, ytterligare undersökningar och behandling bekostas av den anställde.

I våras genomfördes en hörselkontroll bland, i första hand, våra smeder. De är ju mest utsatta för risken för hörselskador. Resultaten av proven har sänts till Akademiska Sjukhuset i Uppsala för expertgranskning. Hörselundersökningar kommer att fortsätta med andra kategorier anställda.

Parkering

Först en ordningsfråga. Parkeringen framför ingången till CK är avsedd för besökare. Kort parkering för i- och urlastning är naturligtvis tillåten. Men parkering i timmar - nej!

Parkeringsplatsen framför verkstadsgrinden kommer att göras i ordning så snart stan har sopat igen spåren efter arbetet i gatan. Ger bättre ordning och mer plats.

Ragnar Nordström

Pensionärsträff

För att fördjupa kontakten med pensionärerna och ge aktuell information inbjuder företaget till en träff tisdagen den 26 november. Val av dag har också ett speciellt skäl. Direktör Hannes Brynge, son till J.P. Johansson och dynamisk ledare för både Verktyg och Ventilation under nära 30 år, fyller 80 år den 22 november. Vi vill därför ta tillfället i akt och hedra honom vid detta tillfälle.

* Olos! *
* BAHCO - kamraternas *
* Julfest *
* i Stadshotellet 7/12 *
* Kul ska vi ha! *

Kurs i arbetslagstiftning

På initiativ av verkstadsklubben har en kurs i arbetslagstiftning startat. Den drivs i ABF:s och företagets regi och har formen av studiecirkel. Pågår 3 månader med en kurskväll i veckan. Stor anslutning, 35 st aktiva deltagare.

Kursen behandlar bl. a.

- Kollektivavtalet - hur det kommit till och hur det verkar.
- Arbetstidslagen - hur den fungerar med hänsyn till bl. a. arbetstid, övertidsarbete, helgarbete och veckovila.
- Semesterlagen.
- Arbetarskydd - lagstiftning och tillämpning. Dessutom frågor kring yrkesskadeförsäkring.

Landshövdingebesök

Ragnar Edenman med fru, vårt nya landshövdingepar, gjorde sitt första officiella besök i Enköping den 24 oktober. Information om Bahco Verktyg stod på programmet. Intresset för vår verksamhet var stort och frågorna var många under rundvandringen.

Att våra bultsaxar är bäst förstår landshövdingen på direktör Lindblads beskrivning.

Stort Bahcointresse på Tekniska Mässan

Bahco Verktyg deltog på årets Tekniska Mässa med mycket gott resultat.

Denna mässa återkommer varje höst och är öppen för kvalificerade besökare från industrin.

Bahco Verktyg presenterade alla nyheterna i tryckluft- och hydraulikprogrammen - slående mutterdragare, självmatande borrar- och gängenheter och Hydrovane-kompressorn för att nämna några exempel. Dessutom ett urval av handverktygen med det nya sortimentet av elektroniktänger i spetsen.

Arbetslöshetskassan

Det har skett en ändring i stadgarna för Metallindustriarbetarnas erkända arbetslöshetskassa. Ändringen gäller § 13, mom. 1, som behandlar dagpenningens storlek. Den har trätt i kraft fr. o. m. den 1 september 1968.

Dagpenning klass G före 1/9 25 :-
är nu klass I och ger 30 :-

Dagpenning klass M före 1/9 40 :-
är nu klass N och ger 45 :-

Årsmöte SIF-klubben

Tjänstemannaklubben håller årsmöte den 13 november. Tid och plats meddelas senare på anslagstavlorna. Ombudsmann Stig Sundh från avdelningen kommer att delta.